

a pozitivni dio veoma iscrpiv. Knjiga je veoma prikladna kao repetitorij i udžbenik na teološkim seminarima.

Dr. S. B.

Biblische Archäologie. Von Dr. **Edmund Kalt**, Professor am Priesterseminar in Mainz. (Herders Theologische Grundrisse.) 12° (XII u. 158 S.) Freiburg i. Br. 1924, Herder. G.-M. 2.30; geb. G.-M. 3.20.

Biblijska arheologija veoma je važna disciplina. Tko hoće da razumije Sv. Pismo, mora poznavati zemlju Biblije, mora poznavati izraelski narod, njegove vlastitosti, njegov krug misli, njegove običaje i zakone, njegov kult i odnošaje prema poganima. O tom svemu govori Biblijska arheologija. Mora se priznati da su sustavne biblijske arheologije veoma rijetke knjige, pa da napose u jezicima, koji su nama pristupačniji (njemački) slične knjige ni kroz više decenija nijesu izašle. Knjiga, o kojoj govorimo, prekrasni je priručnik za sve, koji se bave studijom teologije, posebice pak za mlade bogoslove i gimnazijal. relig. profesore. Knjiga raspravlja u 4 odsjeka o: Palestini, njezinim stanovnicima te o privatnim, religioznim i državnim starinama Izraela. Iako je djelce maleno (157 str.) to je ipak arheološki materijal veoma iscrpivo i pregledno obraden. Auktor započinje raspravljanje s geološkim razvitkom Palestine te završuje risanjem materijalne kulture Izraela, njegovog ustava, državopravnog života i njegova bogoštovlja. Istaknuto je također, kako se je u razvitku židovskog naroda objavljivala mudrost i providnost Božja. Auktor je također brižno prikupio stručnu literaturu, za kojom treba da segne onaj, koji se pojedinim pitanjem hoće da bavi natanje.

Dr. S. B.

Die Psalmen. Einführung in deren Geschichte, Geist und liturgische Verwendung. Von **Athanasius Miller** O. S. B., Benediktiner der Erzabtei Beuron. Fünfte bis achte, stark vermehrte Auflage. (9.—12. Tausend.) (Ecclesia orans. Zur Einführung in den Geist der Liturgie herausgegeben von Dr. Ildelfons Herwegen, Abt von Maria Laach. IV. Bändchen.) 12° (VIII u. 242 S.)

Freiburg i. Br. 1924, Herder. G.-M. 2.50; geb. G.-M. 3.60.

Ovo je 4. svesčić opće poznate zbirke »Ecclesia orans«. Knjiga imade tri dijela. U prvom dijelu raspravlja auktor o postanku psalama, povijesti teksta latinskog psaltira, karakteru i sadržaju psalama te o umjetničkoj formi hebrejske poezije. U drugom je dijelu govora o studiju psalama. Tu su poglavlja: psalmi i njihova domovina, psalmi i starozavjetno bogoštovlje, povijest Izraela i psalmi te teologija psalama. U trećem je dijelu govor o mjestu i značenju psalama u liturgiji, za tim o praktičnim načelima za moljenje psalama, o razdiobi i primjeni psalama u liturgiji te o privatnom moljenju psalama. — Djelo je pisano laganim privlačivim stilom te budi duboko razumjevanje i ljubav za čitanje psalama.

Dr. S. B.

Dr. Paul Opfermann: Die Verwaltung des heiligen Bussakramentes.² Breslau 1920. I. Abteilung. To je praktični priručnik morala za dušobrižnike i ispovjednike. U ovom prvom dijelu govori o tvari, obliku i djelitelju sakramenta pokore, te o I. i II. zapovijedi Božjoj. Posebnost je ovog dijela, da obraduje moralku s osobitim obzirom na praksu ispovijedanja.

Dr. D. K.

John Henry Kardinal Newman: Sankt Philippus Neri. Zur 300-jährigen Wiederkehr der Kanonisation des Heiligen. Theatiner-Verlag München 1922. Ova veoma ukusno, premda s posve jednostavnim materijalom opremljena knjižica sadržaje u njemačkom prijevodu dva govora kardinala Newmana, velikog duhovnog sina sv. Filipa Neria. Pisac crta jakim potezima tadašnji rimski život i misiju velikog preporoditelja kršćanskog Rima. Ispredukuje njega i njegov rad i uspjehe s nesretnim Savonarolom i prikazuje, kako su sv. Benedikto, sv. Dominik i sv. Ignacije djelovali na sv. Filipa Nerija. U doba moderne dekadanse i renesanse vrlo dobro dolazi ovakva lektira.

Dr. D. K.

Joseph Mc. Donnel S. I.: Eucharistische Geschichte und Legenden.

Autorisierte Übertragung von I. Hellinghaus, Münster, Alphonsus Buchhandlung 1921. Zbirka povjesnih i legendarnih crtica o presv. euharistiji, namijenjena naročito omladini i prvopričesnicima. Možda bi dobro bilo, povjesne crtice pisati povjesnim stilom, a legende legendarnim, pa tako i stilom lučiti legende od sigurnih činjenica.

Dr. D. K.

Albert Binstener: Bei Jesus in der hl. Messe. Mess- und Kommunion Büchlein für Kinder. Mit 48 Bildern von Philipp Schumacher. Ludwig Auer -- Paedagogische Stiftung Cassianum, Donauwörth¹⁰ 1918.; 195 str.. Prekrasan molitvenik za djecu pučkih škola. Sadržaje sedam misnih i sedam pričesnih pobožnosti. Slike su u crtežu, a slog velik (cicero), kako i treba za djecu.

Dr. D. K.

Fr. X. Fecht: Der weisse Sonntag. Kleine Ausgabe, bearbeitet von Viktor Keller. Ludwig Auer — Cassianum, Donauwörth.¹² 1918; str. 320. Odreden je ovaj molitvenik za prvopričesnike, kao uspomena na dan prve sv. pričesti. No u tu je svrhu pretežak i prevelik. Po je molitvenik za odrasliju mladež, koja će ga s korišću upotrebljavati.

Dr. D. K.

Jakob Schumacher: Hilfsbuch für den katholischen Religionsunterricht. III. Teil. Der kirchliche Gottesdienst. Freiburg, Herder 1923. VIII + 70. Kratka, ali veoma praktična pomoćna knjiga za liturgijsku pouku u njemačkim srednjim školama. Prikazuje crkvenu godinu, sv. misu, sakramente i blagoslovine, te donaša u latinskom originalu i njemačkom prijevodu trinaest crkvenih himana i hvalospjeva. Uz male promjene i dodatke bila bi to vrlo zgodna knjiga i za naše srednje škole, kad bi se dodale pedesne ilustracije.

Dr. D. K.

Stanislaus v. Dunin Borkowski S. J. Reifendes Leben. Ein Buch der Selbstzucht für die Jugend. Dritte,

durchgesehene Auflage. Berlin-Bonn, Dümmler 1922. 362 str.

To je knjiga nove njemačke omladine. Ako i nije zaokružna i sistematska, nego fragmentarna, ipak lijepo nadopunjuje knjigu istoga pisca: »Führende Jugend«. P. Borkowski je jedan od glavnih voda velikog katoličkog dačkog pokreta »Neudeutschland«. On želi, da ovu knjigu čitaju daci od petnaeste godine dalje. Ali i svaki će kateheta, uzgojitelj i vođ mladeži mnogo iz nje naučiti. Pisac prikazuje najprije glavne kreposti nove omladine: hrabrost, iskrenost, »nutarnjost« (pobožnost, molitva iz nutarnje potrebe, ne pod moraš), svladavanje sjetiila, čistoća (osobito lijepo i istinski!). Zatim crta prilike, u kojima se danas razvija veći dio mladeži i koje čine, da dak ne shvaća svojih roditelja, a roditelji još manje razumiju njega. Govori o drugovima, o prvoj ljubavi sedamnaestogodišnjega mladića (preštampano u »Luči« pr. g.), o posve slobodnom dačkom udruženju u stanu vjeroučiteljevu (treba da pročita svaki srednjoškolski vjeroučitelj i da se zamisli). Poglavlje o dačkim vijećima, o slobodnonjemačkom i katol. pokretu mladosti dobro nadopunjuje Foersterovu kasnije izašlu knjigu »Jugendbewegung«. Ne razumijem, zašto se Foerster tako reći uopće ne obazire na P. Dunin-Borkowskog kao vodu Neudeutschlanda. Veoma praktična su poglavlja o izobrazbi uma, o jačanju volje, o građanskoj pristojnosti, o brizi za tijelo, o zvanjima i o Isusu kao cilju i uzoru pokreta katoličke mladosti. Preporučujemo studij ove knjige svim vjeroučiteljima, uzgojiteljima i vodama srednjoškolske mladeži.

Dr. D. K.